

Østfoldbanen | Hensetting Ski syd og ny avgrening Østre linje

Oppsummering av og kommentarer til uttalelser

til varsel om oppstart

Østfoldbanen

Hensetting Ski syd og ny avgrening Østre linje

☒	Akseptert
☐	Akseptert m/kommentarer
☐	Ikke godkjent / kommentert Revider og send inn på nytt
☐	Kun for informasjon
Sign: Torun Hellen 2019.06.21 12:47:51 +0200	

01A	Revidert etter merknader fra Bane NOR	20.06.2019	SAR	LSR	AMA
00A	1. leveranse til Bane NOR	12.06.2019	SAR	LSR	AMA
Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato	Utarb. av	Kontr. av	Godkj. av
Tittel: Østfoldbanen Hensetting Ski syd og ny avgrening Østre linje Oppsummering av og kommentarer til uttalelser til varsel om oppstart		Antall sider:			
		19			
		Produsent:	Asplan Viak AS		
		Erstatning for:			
		Erstattet av:			
Prosjektnr.: 224705 Parsell: 00 Planfase: Hovedplan Saksnr: N/A		Dokument-/tegningsnummer: MIP-00-A-04146		Revisjon: 01A	
		FDV-dokument-/tegningsnummer: NA		FDV-rev.: NA	

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	BAKGRUNN	3
2	UTTALELSER TIL VARSEL OM OPPSTART - OPPSUMMERING OG KOMMENTARER.....	4
2.1	LISTE OVER INNKOMNE UTTALELSER TIL VARSEL OM OPPSTART	4
2.2	OPPSUMMERING AV OG KOMMENTARER TIL HVER ENKELT UTTALELSE.....	5
2.2.1	<i>Myndigheter</i>	<i>5</i>
2.2.2	<i>Organisasjoner, lag og foreninger</i>	<i>8</i>
2.2.3	<i>Private.....</i>	<i>12</i>

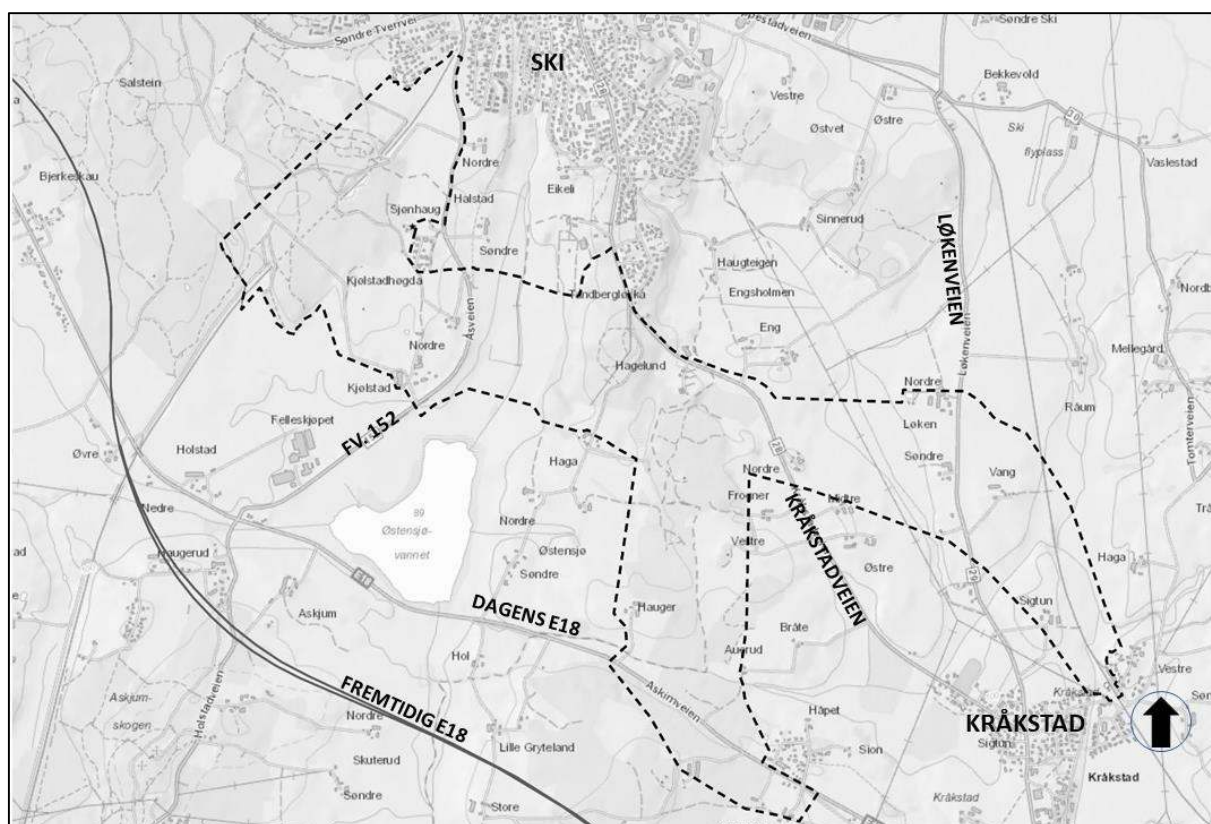
1 BAKGRUNN

Bane NOR har igangsatt planarbeid iht. plan- og bygningsloven for å regulere ny trasé for Østfoldbanens Østre linje syd for Ski stasjon til Kråkstad stasjon, og regulere nødvendig areal til togparkering syd for Ski.

Planoppstart ble varslet i Østlandets blad 26. april 2019, og det ble sendt ut e-post og brev til høringsinstanser og grunneiere. Frist for å sende uttalelser til oppstartsvarselet var 26. mai 2019.

I tillegg til uttalelser på vanlig vis, via oppgitt postadresse eller e-postadresse, ble det også opplyst om mulighet til å avgi uttalelse via en digital kartportal. En del har avgitt uttalelse via kartportalen.

Kopier av mottatte uttalelser er tilgjengelig i et eget samledokument.

Plangrense ved varsel om oppstart, togparkering Ski syd og ny innføring Østfoldbanens Østre linje

2 UTTALELSER TIL VARSEL OM OPPSTART - OPPSUMMERING OG KOMMENTARER

2.1 Liste over innkomne uttalelser til varsel om oppstart

Det er mottatt i alt 32 uttalelser til varsel om oppstart – 6 myndigheter, 8 organisasjoner, lag og foreninger, og 18 private.

Myndigheter

- Akershus fylkeskommune (14.05.2019)
- Hafslund Nett (14.05.2019)
- Norges vassdrags- og energidirektorat (15.05.2019)
- Mattilsynet (16.05.2019)
- Fylkesmannen i Oslo og Viken (20.05.2019)
- Statens vegvesen Region øst (22.05.2019)

Organisasjoner, lag og foreninger

- Tandberggløkka velforening v/ Kjetil Vesteraas (21.05.2019)
- Kråkstad og Ski bondelag (24.05.2019)
- Lokal Agenda 21-forumet i Ski (24.05.2019)
- Søndre Finstad eneboligfelt (24.05.2019)
- Ås grunneierlag (25.05.2019)
- Holstadmarka grunneierlag (27.05.2019)
- Holstadmarkas venner (27.05.2019)
- Østre linje grunneierlag (27.05.2019)

Private

- Sonja og Johannes Nevanlinna – *Askimveien 133* (05.05.2019)
- Trond Godtland (15.05.2019)
- Torunn og Per Kristian Høyum / Kristin og Bård Normann Andersen - *Kråkstadveien 93/98* (23.05.2019)
- Ingrid Margareth og Asbjørg Kristine Langberg – *Kråkstad leir, Prestegårdskogen* (23.05.2019)
- Marianne Rogstad og Trygve Fredriksen - *Åsveien 139* (25.05.2019)
- Bente Hansen - *Østensjøveien 81* (26.05.2019)
- Kristine Rogstad og Jan Ove Sørheim - *Åsveien 141* (27.05.2019)
- Gudbrand Erik Arnesen - *Ellingsrudveien 25b* (26.04.2019)
- Berit Hjelm – *Folloveien 66* (02.05.2019)
- Henning Rindal - *Granheimtunet 17* (02.05.2019)
- Tone Stenberg - *Gamle Åsvei 34b* (02.05.2019)
- Kenneth Pram - *Elvestadveien 661, Hobøl* (03.05.2019)
- Kenneth M. Lundkvist - *Eikelveien 28b* (23.05.2019)
- Edvard Thirud - *Østensjøveien 60* (25.05.2019) (4 oppføringer/uttalelser i kartportalen)
- Arnt Nygård - *Åsveien 109* (26.05.2019)
- Bjørn Nygård - *Åsveien 107* (26.05.2019)
- Inger Synnøve Nygård - *Åsveien 109* (26.05.2019)
- Karoline Steensgaard - *Åsveien 107* (26.05.2019)

2.2 Oppsummering av og kommentarer til hver enkelt uttalelse

2.2.1 Myndigheter

Akershus fylkeskommune (14.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Viser til regional plan for areal- og transport i Oslo og Akershus. For forhold som gjelder fylkesveg vises det til Statens vegvesen uttalelse. Det vises til uttalelse 18.04.2019 med krav om arkeologisk registrering med tilhørende budsjett og pågående dialog med forslagsstiller. Angående nyere tids kulturminner vises det til at planområdet delvis ligger innenfor kulturlandskap vurdert å være av nasjonal/regional verdi hvorav noen med hensynssone i kommuneplanen. Det ligger SEFRAK-registrerte bygninger innenfor planområdet og eventuelle konsekvenser for bevaringsverdig bebyggelse bør kartlegges. Tiltaket bør utformes slik at det ikke kommer i konflikt med viktige kulturminneverdier. Det vises til regional plan for vannforvaltning og det forutsettes at tiltak i planen ikke forringer tilstanden i vassdragene. Det bør legges opp til lokal overvannsdisponering med avrenning på egen grunn. Det forutsettes at retningslinjene i Regional plan for masseforvaltning i Akershus legges til grunn i planarbeidet. Fylkesrådmannen mener tiltaket er i samsvar med vedtatt kommuneplan og gjeldende regionale planer.	Bane NOR er i tett dialog med fylkeskommunen angående planlegging og gjennomføring av arkeologiske registreringer inkludert arbeid med tilgang til eiendommene. Konsekvenser for kulturlandskap og kulturminner vil bli kartlagt og vurdert i planarbeidet. Håndtering av vann vil være tema i planarbeidet og det vil bli utarbeidet egen temarapport om vannmiljø. Massehåndtering vil være et eget tema i planarbeidet.

Hafslund Nett (HN) (14.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- HN har etter energiloven områdekonsesjon i Ås kommune og anleggskonsesjon i Ski kommune. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømnettet (høyspent og lavspent fordelingsnett). - Anlegg etablert etter områdekonsesjon (normalt distribusjonsnett) (NB: kun Ås kommune): Det er høyspenningsluftledninger og høyspenningskabler innenfor planområdet.	HNs uttalelse tas med til vurdering i det videre planarbeidet.

Planforslaget må ta hensyn til de elektriske anleggene, og adkomst til anleggene. - Tiltakshaver for plan som utløser tiltak i strømforsyningsnettet, både flytting, nyanlegg og forsterkning, må som hovedregel dekke kostnadene. - Ny bebyggelse og anlegg må ikke komme i konflikt med HN sine anlegg, dette gjelder særlig høyspenningsanlegg. - For kart over HN sine anlegg, kan det tas kontakt med Geomatikk. - Det opplyses om tegneregler for inntegning på reguleringsplankart.	
---	--

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) (15.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Flom, erosjon, skred og overvann: Arealplanlegging er viktigste virkemiddel for å forebygge skader fra flom- erosjon og skred. Til reguleringsplan er det ofte behov for fagkyndig utredning av fare. Hensyn til klimaendringer skal vurderes. Flomhensyn må ses i sammenheng med lokal overvannshåndtering. - Vassdrag- og grunnvannstiltak: Tiltak kan utløse konsesjonsplikt etter vannressursloven. NVE kan avgjøre at reguleringsplan kan erstatte konsesjon. - Energianlegg: Hvis planen kommer i berøring med energiinteresser, bør berørte energiselskap involveres tidlig. - NVE viser til karttjenester, veiledere, retningslinjer og sjekklister (se uttalelsen for detaljer). Dersom planen berører NVEs saksområder, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. Det skal vurderes om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser, og hvordan dette er vurdert og innarbeidet i planen.	NVEs uttalelse og henvisning til karttjenester, veiledere, retningslinjer og sjekklister tas med til vurdering i det videre planarbeidet.

Mattilsynet (16.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Mattilsynet viser til nye krav i ny drikkevannsforskrift som trådte i kraft 01.01.2017, knyttet til kommunenes rolle som plan- og arealmyndighet. Det presiseres kommunes plikt til å vurdere restriksjoner for å beskytte drikkevannskilder, også i forbindelse med planarbeid. Det må undersøkes om det er drikkevannskilder i form av brønner eller overflatevann i nærheten som kan bli påvirket av planene.	Mattilsynets uttalelse tas med til vurdering i det videre planarbeidet. I planprogrammet er vannmiljø et eget tema hvor sårbarhetsvurdering, vurdering av avrenning fra tiltaket og vurdering av mulige tiltak inngår.

Området for togparkering ligger i nedbørsfeltet til Morsavassdraget og Vansjø som er en betydelig drikkevannskilde. Området må derfor sikres mot avrenning slik at forurensning fra området ikke når grunnen eller nærliggende vassdrag.

Det er viktig å undersøke og være klar over at det kan finnes regulerte planteskadegjørere eller floghavre som det er forbudt å spre i dyrka mark/hager ol. Nødvendige tiltak for å hindre spredning av alvorlige planteskadegjørere og brysomme ugress må vurderes og iverksettes.

Eierne har opplysningsplikt dersom de er kjent med at det finnes alvorlige planteskadegjørere og restriksjoner på eiendommen. Mattilsynet har også register over eiendommer der det er påvist potetcystenematode og floghavre. Mattilsynet kan kontaktes for informasjon om status, hvilke vilkår som gjelder og hvilke tiltak som må iverksettes.

Det vises til kilde for informasjon og gjeldende regelverk.

Kartlegging av forekomster av skadelige arter og plantesykdommer og tiltak for å forhindre spredning vil inngå som tiltak i miljøprogram.

Fylkesmannen i Oslo og Viken (20.05.2019)

Fylkesmannen henviser til tidligere innspill ifm. delrapport fase 3 for merknader og innspill til konsekvensutredning og metode.

Fylkesmannen forventer at jordvern og landbrukshensyn blir grundig belyst i konsekvensutredningen og at disse hensynene blir tillagt stor vekt ved valg av løsninger, slik at omdisponering av jord blir minst mulig. Det forventes også at det blir planlagt avbøtende tiltak som bidrar til å redusere driftsulempene for landbruket i området så langt det lar seg gjøre.

Fylkesmannen påpeker at det er registrert flere truede fuglearter innenfor det avgrensede området og nevner flere lokaliteter og arter. Det er svært positivt at Østensjøvannet med tilhørende kulturlandskap er utenfor planavgrensningen. Det påpekes også at det er registrert både stor og liten salamander i dammer i området.

Mht. massehåndtering bør planprogrammet beskrive behov, håndtering og eventuell etterbruk av masser i forbindelse med prosjektet.

Forslagsstillers kommentar

Tidligere uttalelse til Hensetting Østlandet delrapport fase 3 blir vurdert ifm. utarbeidelse av planprogrammet.

Fylkesmannens innspill angående jordvern, landbrukshensyn og naturmangfold vil bli vurdert i det videre planarbeidet og gjennom egne konsekvensutredninger for naturressurser og naturmangfold.

Mht. massehåndtering beskriver planprogrammet at disse forholdene skal vurderes, slik at behov, håndtering osv. først beskrives i planbeskrivelsen.

Statens vegvesen Region øst (22.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Planområdet berører flere fylkesveger og dagens E18. Forventer at de trafikale konsekvensene for riks- og fylkesvegnettet i permanent situasjon og anleggsfase utredes og beskrives i det videre planarbeid. Imøteser videre dialog.	Konsekvenser for riks- og fylkesvegnettet vil bli vurdert og beskrevet i planbeskrivelsen. Det vil bli utarbeidet egen rapport om anleggsgjennomføring og faseplaner hvor trafikale konsekvenser i anleggsfasen belyses. Dialog med vegvesenet vil ivaretas gjennom egne særmøter ved behov og i møter i samarbeidsgruppe med etater og organisasjoner under planarbeidet.

2.2.2 Organisasjoner, lag og foreninger

Tandbergløkka velforening (21.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Tandbergløkka velforening v/ Kjetil Vesteraas fraråder tiltak nær Tandbergløkka, og ber om at trasé og anlegg plasseres så langt vest som mulig i planområdet, og under bakken. Området rett syd for Tandbergløkka, på sørvestsiden av Kråkstadveien, er i dag et mye brukt turområde. Dette skogsområdet har en rekke turstier som benyttes daglig, både av beboere på Tandbergløkka og andre i omegnen. Området rundt Tandbergløkka har befolkningsvekst. Flere nye boliger er satt opp eller er under oppføring, og det kommer et større boligprosjekt på vestsiden av Kråkstadveien, med flere hundre boenheter. Det foreslås: 1. Traseen må enten legges under bakken i tunnel, eller graves ned ved bruk av matjord-kulverter. Dette vil betydelig redusere støyproblematikk, estetikk (kulturlandskap) og matjordbeslaget. 2. Utredning av konsekvenser, hvor beboerperspektivet blir inkludert og vektlagt. 3. Ev. tunnel under Tandbergløkka forlenges, på vestsiden fram til svingen nord mot Ski stasjon, og tilsvarende på østsiden, slik at støybelastningen minimeres.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil støykonsekvenser være et utredningstema. Støy skal utredes i tråd med statlig retningslinje om støy i arealplanleggingen, T-1442.

Kråkstad og Ski bondelag (24.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Bondelaget er i utgangspunktet positiv til at det planlegges for et godt kollektivtilbud i Ski, og spesielt for søndre del av kommunen og indre Østfold. Imidlertid uttrykkes bekymring for konsekvenser for dyrket mark og kulturlandskapet.	Konsekvenser for dyrka mark vil belyses gjennom konsekvensutredning for naturressurser. Konsekvensutredningen vil også komme med forslag til skadereduserende tiltak for å redusere konsekvensen for dyrka mark.

Ski kommune ligger i et av landets beste områder for å drive jordbruk. Jordbruksarealene i Kråkstad tilhører et stort sammenhengende jordbruks- og slettelandskap sammen med jordbruksområdene rundt Ski sentrum. Tiltakene kan bidra til tap av jordbruksjord, urasjonell oppdeling, sår i kulturlandskapet, redusere muligheter for jakt og friluftsliv, og ødelegge viltkorridorer. 0-alternativet bør la Østre linje følge dagens trasé, og allikevel føre togene fra Østre linje inn i Follobanetunnelen, i tråd med Jon Hamres notat for Østre linje grunneierlag. Ny Østre linje bør planlegges lavt i terrenget, under bakken og overfylles. Jordbruksarealet under en brukonstruksjon blir sterkt forringet på grunn av manglende lys og vann. Togparkering bør bygges langs Vestre linje, nært dagens toglinje, om mulig under bakken.	Bane NOR vil se på muligheten for å etablere et nydyrkingsfond som avbøtende tiltak som følge av beslag av dyrka mark. Konsekvenser for vilt vil utredes som del av konsekvensutredning for naturmangfold. Mht. Jon Hamres notat er dette kommentert nærmere til uttalelse fra Østre linje grunneierlag. Den reelle konsekvensen av å eventuelt ikke bygge ny innføring for Østfoldbanens Østre linje, er at togene derfra ikke kan benytte Follobane-tunnelen. Uttalelsen for øvrig tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram.
--	---

Lokal Agenda 21-forumet i Ski (24.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Det vil være kortsiktig å planlegge togparkering i nærheten av Ski stasjon, med unntak av innsatstog. Framtidig bolig- og næringsutbygging på strekningen Ski–Moss og økende transportbehov tilsier at framtidig togparkering må legges til Ås, Vestby eller Moss. - LA21 ønsker togparkering i fjellhall for å unngå inngrep i dyrka mark og nærfriluftsområder. - Ny innføring Østre linje må legges i kulvert og tunnel over lengre strekninger for å begrense nedbygging av høyproduktive landbruksarealer. - Det foreslås at bedre arealutnyttelse på sørlig del av Ski stasjon kan brukes til togparkering, dersom eksisterende Østre linje legges ned.	Det planlegges flere anlegg for togparkering lenger syd i transportkorridoren, ikke bare Ski syd. Bl.a. utarbeides det kommunedelplan for togparkering i Moss, hvor fire alternativer utredes. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger og begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre for Ski syd.

Søndre Finstad eneboligfelt (24.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
1. Informasjonen utsendt ved varsel om oppstart er mangelfull. Det forventes mer informasjon i det videre planarbeidet. Planområdet berører viktige natur- og friluftsområder for store deler av befolkningen i Ski syd. Disse forholdene er ikke omtalt og hensyntatt i utredningsarbeidet. Løsninger bør både ivareta behov for økt togtilbud OG tilgang og bruk av	1. Planoppstart ble varslet bl.a. pga. arbeid med arkeologiske registreringer, slik at informasjonen som forelå ved varslingen var begrenset. Utsendt informasjon ved høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil være mer utfyllende, redegjøre for alternativer som foreslås utredet, utredningsprogram m.m.

Finstadskogen/Holstadskogen som natur- og rekreasjonsområde. 2. Det foreslås at Ås stasjon inkluderes i Østre linje, og at anlegg for togparkering legges syd for Ås. 3. Dersom skissert ny trasé for Østre linje opprettholdes, må trasé legges i tunnel/kulvert i fra Ski stasjon til Hagelunden. Togparkering, hvis plassert ved Hagelunden, må i sin helhet legges under bakkenivå. Dette både av hensyn til jordvern, tilgang til marka fra Finstad sør samt unngå forringelse/tap av et viktig rekreasjons- og friluftslivsområde.	2. At Ås stasjon inkluderes i Østre linje, og at anlegg for togparkering legges et sted syd for Ås, anses ikke som aktuelt. Tilsvarende trasé for ny Østre linje ble utredet i KVV (2015), og ville innebære en mye lengre ny jernbanetrasé enn nærmere Ski. 3. Planprogrammet og vedlegg vil redegjøre for vurderte løsninger og begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre.
---	--

Ås grunneierlag (25.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Planområdet berører viktige trekkveier og leveområder for elg, rådyr og annet småvilt. Tiltak som medfører etablering av barrierer og nedbygging av areal vil i utgangspunktet være negativt for viltet. Summen av alle tiltak medfører at store deler av kommunen i praksis mister sin verdi som leveområde for mange typer vilt. I området vil vedtatt plan for ny E18 gi store konsekvenser for viltet (det legges ved brev fra Ås grunneierlag til Fylkesmannen om dette). For plan med konsekvensutredning er det behov for ny kartlegging og nye registreringer, og involvering av interessenter.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil konsekvenser for vilt utredes som del av konsekvensutredning for naturmangfold.

Holstadmarka grunneierlag (27.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Tiltakene berører dyrket/dyrkbar mark med meget høyt avlingspotensial. Kommunene har 0-visjon på tap av dyrket mark. Hvor er aktuelt erstatningsareal? - Tiltak i Holstadmarka / Kjølstadskogen berører dyrkbar mark med høy bonitet. Arealet som blir liggende mellom ny E18 og anlegg for togparkering vil pga. arrondering ikke lenger være drivverdig. - Mht. kulturlandskapet bør store deler av ny toglinje og togparkering legges under bakken. - Høydeforskjeller i Holstadmarka / Kjølstadskogen gjør at anlegg for togparkering og nye jernbanespor vil gi store skjæringer.	Konsekvenser for dyrka mark vil belyses gjennom konsekvensutredning for naturressurser. Utredningen vil også komme med forslag til skadereduserende tiltak for å redusere konsekvensen for dyrka mark. Bane NOR vil se på muligheten for å etablere et nydyrkingsfond som avbøtende tiltak som følge av beslag av dyrka mark.

- Konsekvenser som ikke er prissatte blir i liten grad hensyntatt (dyrket mark, kulturlandskap, naturverdier, støy, kulturminner og miljø). Hadde disse vært riktig prissatt ville tunneler og anlegg under bakken blitt prioritert. - Holstadmarka / Kjølstadskogen er tur- og rekreasjonsområde for befolkningen både i Ås og Ski. - Er pendlerfrekvensen på Østre linje stor nok til at ny innføring Østre linje bør prioriteres? - Deler av Holstadmarka / Kjølstadskogen ligger innenfor en radius på 2,5 km fra Ski stasjon, som er definert som nasjonalt knutepunkt, hvor kommunene pålagt å planlegge utvikling. Det stilles spørsmål ved hensikten med å legge anlegget nær et nasjonalt knutepunkt. - Tiltak i Holstadmarka / Kjølstadskogen vil berøre rødlistet salamander og kulturminner.	Planlegging av ny innføring av Østre linje er som følge av nasjonale prioriteringer etter innspill fra Samarbeidsalliansen Osloregionen, Østlandssamarbeidet, og kommunene i indre Østfold. Planlagt togparkering er i hovedsak like utenfor 2,5 km-grensen, og er ikke i umiddelbar nærhet til Ski knutepunkt. Årsaken til at Ski syd er vurdert som hensiktsmessig plassering for togparkering er betjening av trafikken i Oslo-området. De fleste tog som skal til hensetting på Ski syd vil gå i rute sydøst for Oslo, i det kommende lokal togssystemet Ski-Asker-Lillestrøm. Tomkjøring med tog over unødvendig lange avstander bør unngås. Uttalelsen for øvrig tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram.
--	--

Holstadmarkas venner (27.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Det uttrykkes bekymring for at størrelsen av anlegget for togparkering kan vokse i fremtiden. Savner dokumentasjon på alternative lokaliseringer. - Det stilles spørsmål ved hvordan anlegg for togparkering påvirker togfrekvensen til Ås. - Det forventes at tiltak legges under bakken, og at anlegg for togparkering kommer lengst ut på pendelen, og ikke i sentralt beliggende i Holstadskogen. - Det forventes at ny innføring av Østre linje kommer til gjennomføring kun om prosjektet er samfunnsøkonomisk lønnsomt.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram.

Østre linje grunneierlag (27.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Østre linje grunneierlag viser til vedlagt notat av Jon Hamre (Trafikkonsept), som sier at det er jernbaneteknisk mulig å fremføre togene fra eksisterende Østre linje inn i Follobanetunnelen, slik at det ikke er behov for ny innføring av Østre linje, noe som kan spare staten for 2-3 mrd. kr. i investeringer. Grunneierlaget har en rekke kommentarer mht. dyrket mark, kulturlandskap og vilt. Se uttalelsen for detaljer. Grunneierlagets anbefaling er at det ikke bør gås videre med planer for ny innføring av Østre linje. Anlegg for togparkering langs Vestre linje (H1) bør prioriteres. Landbruksfaglig er dette det mest bærekraftige alternativet.	I forbindelse med bygging av ny Follobane-tunnel ombygges Ski stasjon, der spor 1-4 er reservert togene som vil trafikkere Follobanen, mens andre tog, bl.a. Østre linje, vil benytte spor 5-6. Notatet fra Jon Hamre (Trafikkonsept) er basert på en teoretisk studie av sporplaner og rutetider og omtaler ikke fysiske løsninger. Bane NOR oppfatter at løsningene som skisseres i notatet krever at man bryter med konseptet for Ski stasjon, ved at annen trafikk forstyrrer avviklingen av togtrafikken på spor 1-4. Jernbaneteknisk vil dette innebære en markant reduksjon av kapasiteten på stasjonen (mulig antall tog per time). Kjøreplanen Hamre skisserer er veldig marginal og sårbar for driftsforstyrrelser, noe som vil føre til mange forsinkelser. Den skisserte ruteplanen medfører også bindinger i driftsplanleggingen inn mot og fra Oslo. Dette er ikke fremtidsrettede løsninger. Sett i et noe lengre tidsperspektiv vil det ikke være rom for ytterligere tilbudsforbedringer og mer togtrafikk. Derfor er reelt sett konsekvensen av å eventuelt ikke bygge ny innføring for Østfoldbanens Østre linje, at togene derfra ikke kan benytte Follobane-tunnelen fra 2027. Uttalelsen fra grunneierlaget for øvrig tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram.

2.2.3 Private

Sonja og Johannes Nevanlinna (05.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Innspillet gjelder gnr./bnr. 10/84, Askimveien 133. Eierne vurderer å dele tomten i to tomter til boligformål. På grunn av dagens regulering vil kommunen ikke gå videre med forslaget, men har signalisert at det kan være aktuelt ved større	Tiltakene vil ikke berøre Askimveien 133. Et alternativ for togparkering vil kunne ha noe infrastruktur i relativ nærhet, men vil ikke berøre eiendommen direkte.

endringer i området. Det legges ved en skisse over hvordan ny tomtfordeling kunne være.

Trond Godtland (15.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Dyrka mark kan bli berørt. Det er en ressurs som er viktig å verne for framtiden. - Skogsområder og nærområder blir berørt. Ski har press på skogsområdene rundt bebyggelsen. Søndre Finstad og Nordre Finstad kan f.eks. miste deler av Kjølstadskogen. Dette området blir brukt mye av turgåere og terrengsyklister. Oversiktskart vedlegges forhåndsuttalelsen. Dette skogsområdet er også berørt av ny E18 i sør/sørvest. - Anlegg for togparkering bør bygges under bakken, f.eks. som et utvidet tunnelsystem ved tunnelen som går mot Ås.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil det være konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdsliv. Konsekvenser for dyrka mark vil belyses gjennom konsekvensutredning for naturressurser. Konsekvensutredningen vil også komme med forslag til skadereduserende tiltak for å redusere konsekvensen for dyrka mark.
Torunn og Per Kristian Høyum / Kristin og Bård Normann Andersen (23.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- «Frognerstripa», skogområdet mellom Grydeland i syd og Hagelunden i nord: Togparkering kan gi store inngrep i hele skogsområdet, med avskjæring av fauna og flora. Skogen er del av et sammenhengende skogsbelte i syd/nord-retning, og viktig viltkorridor og fauna-bru. Skogen har betydelig arts mangfold, og er et viktig turområde. Skogsområdet har også klimamessig funksjon. Ev. togparkering kan medføre støy, belysning og annen forstyrrende aktivitet for fuglelivet rundt Østensjøvannet. Et lavtliggende alternativ for Østre linje som passerer «Frognerstripa» i tunnel anbefales. - Varslingen inkluderer ikke alternativ for togparkering på Holstad ved Kjølstadmarka, vest for eksisterende Vestre linje. Togparkering her vil påvirke naturmangfoldet og omgivelsene i langt mindre grad enn et alternativ langs «Frognerstripa». - Landskapet i området mellom Ski og Kråkstad er definert som et kulturlandskap av høy nasjonal verdi. Alle alternativer vil gi konsekvenser for jordbruk og for landskap. Det bes om at området så langt det er mulig bevares ved at tiltak planlegges under bakken.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil konsekvenser for fauna og flora utredes som del av konsekvensutredning for temaet naturmangfold (jfr. innspill om «Frognerstripa» og området rundt Østensjøvannet). Virkninger for landskap belyses i konsekvensutredning for landskapsbilde.

Ingrid Margareth og Asbjørg Kristine Langberg (23.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Uttalelsen gjelder gnr./bnr. 10/85 og 10/96, eiendommer ved Kråkstad leir, Prestegårdskogen, syd for dagens E6. - 10/85: På eiendommen pågår nydyrkingsprosjekter. Det uttrykkes bekymring for at arealene innløses av Bane NOR. - 10/96: Tidligere eier var Forsvaret. Bygningsmassen er oppgradert av dagens eiere, og utleid.	Kun ett alternativ for de planlagte tiltakene vil berøre eiendommene ved Kråkstad leir, og trolig i liten grad. Det varslede planområdet er vesentlig større enn reelle inngrep. Innspillet tas foreløpig til orientering.

Marianne Rogstad og Trygve Fredriksen (25.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Rogstad/Fredriksens eiendom med bolig (Åsveien 139, gnr./bnr. 65/20) må sannsynligvis innløses med ny Østre linje (ikke egnet for bolig). - Tiltakene vil få store negative konsekvenser for bosetting, gårdstun, landbruk, natur og friluftsliv. Dyrket jord går tapt og eiendommer blir uhensiktsmessig delt opp. - Ny innføring Østre linje, for at noen få tusen togpassasjerer skal få kortere reisetid, virker unødvendig. Det vises bl.a. til notat fra Østre linje grunneierlag, som sier at det er jernbaneteknisk mulig å fremføre togene fra eksisterende Østre linje i Follobanetunnelen. - Mht. planer om togparkering antas det at forflytningen av tog vil skje tidlig morgen/kveld – på tider det er spesielt behov for ro. - Togparkering sør for Hagelund (H2/H3) forutsetter at ny trasé for Østre linje <u>må</u> bygges. Togparkering ved Kjølstadskogen (H1) kan realiseres uavhengig av ev. ny Østre linje. - Det anbefales at ny innføring av Østre linje ikke går videre med. Mht. togparkering er H1 ved Kjølstadskogen det beste alternativet.	Bane NOR har vært i dialog og i møter med grunneierlaget Østre linje, slik at potensielt berørte skal være foreløpig informert. I videre planarbeid, etter hvert som løsningene blir mer detaljerte vil Bane NOR ta direkte kontakt med grunneiere som blir direkte berørt av tiltaket, for å gi informasjon om prosess for ev. grunnerverv, ha dialog om løsninger etc. Mht. nevnte notat er dette kommentert nærmere til uttalelse fra Østre linje grunneierlag. Den reelle konsekvensen av å eventuelt ikke bygge ny innføring for Østfoldbanens Østre linje, er at togene derfra ikke kan benytte Follobane-tunnelen. Uttalelsen for øvrig tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil konsekvenser for dyrket mark bli utredet, og konsekvenser av støy utredes i tråd med statlig retningslinje om støy i arealplanleggingen, T-1442.

Bente Hansen (26.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Sammenhengen mellom avklaring av togparkering og ny innføring Østre linje problematiseres. Hansen vurderer at det er viktigst å få bestemt hvor ny togparkering skal anlegges. - Uttalelsen er i hovedsak knyttet til de to alternativene for togparkering som ligger mellom Hauger og Nordre Frogner, øst for	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for alternativer som foreslås utredet, utredningsprogram m.m. Bl.a. vil konsekvenser for villtrekk i skogen mellom Hauger og Nordre Frogner og det verdifulle miljøet rundt Østensjøvannet

Østensjøvannet. Togparkeringen foreslås lagt i en vinkel i forhold til togtraseen og strekker seg inn i et område som til nå ikke har noen tidligere tyngre arealinngrep. Skogen mellom Hauger og Nordre Frogner er ett av få lengre sammenhengende skogområder i et ellers åpent og fragmentert jordbrukslandskap. Sammenhengende skogbelter fungerer som vilt- og spredningskorridorer og er svært viktig i et fragmentert landskap. Et av hovedtrekkene til elg i Follo går gjennom dette skogbeltet. Inngrepet kan bety at man sitter igjen med en svært marginal, eller ingen, viltkorridor. - Området rundt Østensjøvannet er særlig verdifullt for naturmangfold. Alternativet med anlegg i dagen mellom Hauger og Nordre Frogner ligger høyt i terrenget, med avrenning ned mot Østensjøvannet. Det vil kunne være risiko i forhold til avrenning fra vaskeanlegg for tog ned mot vannet. I tillegg vil støy bære langt, i begge retninger. - Natur- og miljøverdier bør vektlegges høyt, særlig størrelse på arealinngrep. Et alternativ som ligger i et område med eksisterende infrastruktur, langs et eksisterende spor og aller helst under bakken burde vurderes, selv om det økonomisk er dyrere.	utredes som del av konsekvensutredning for naturmangfold.
---	--

Kristine Rogstad og Jan Ove Sørheim (27.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
- Gården til Rogstad/Sørheim (Åsveien 141, gnr./bnr. 65/1) vil bli sterkt berørt. - Det bes om å minimere konsekvensene og finne optimale løsninger for å ivareta kulturlandskapet, jordbruk, dyreliv og menneskers trivsel. - Ny Østre linje i høy løsning med bru ønskes ikke. Arealet under bru vil bli liggende i skygge og kan ikke dyrkes. - For ny Østre linje i lav løsning med kulvert bør betongkulverten forlenges, og terrenget heves ca. 2 m, med oppfylling av jordbruksareal over kulverten. - Det vises til notat fra Østre linje grunneierlag, som sier at det er mulig å fremføre togene fra eksisterende Østre linje i Follobanetunnelen. Ny innføring Østre linje bør ikke gås videre med. - Det beste alternativet for togparkering er ved Vestre linje/Kjølstadskogen.	Bane NOR har vært i dialog og i møter med grunneierlaget Østre linje, slik at potensielt berørte skal være foreløpig informert. I videre planarbeid, etter hvert som løsningene blir mer detaljerte vil Bane NOR ta direkte kontakt med grunneiere som blir direkte berørt av tiltaket, for å gi informasjon om prosess for ev. grunnerverv, ha dialog om løsninger etc. Mht. nevnte notat er dette kommentert nærmere til uttalelse fra Østre linje grunneierlag. Den reelle konsekvensen av å eventuelt ikke bygge ny innføring for Østfoldbanens Østre linje, er at togene derfra ikke kan benytte Follobane-tunnelen.

	Uttalelsen for øvrig tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil konsekvenser for dyrket mark bli utredet i konsekvensutredning for naturressurser, kulturlandskapet som del av konsekvensutredning for landskapsbilde, rekreasjon som del av konsekvensutredning for friluftsliv / by- og bygdeliv, og dyreliv som del av konsekvensutredning for naturmangfold.
--	--

Gudbrand Erik Arnesen (26.04.2019)	Forslagsstillers kommentar
Kjølstadskogen / Holstadmarka er et viktig fritids- og rekreasjonsområde for søndre Ski, og bør bevares så langt som mulig. Ev. inngrep bør kompenseres med tilgjengelighet for gående og syklende fra alle retninger.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil fritid- og rekreasjon utredes som del av konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdeliv.

Berit Hjelm (02.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Finstadskogen bør bevares som rekreasjon for beboere, og ikke minst for barnehagene og skolene, som bruker den jevnlig.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil rekreasjon utredes som del av konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdeliv.

Henning Rindal (02.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Tiltaket gjør at friluftsområdet som binder Ås og Ski sammen vil forsvinne. Dette er et område som flere tusen mennesker sogner til, og befolkningen i området rundt er økende. Området er i dag mye benyttet med mange stier og veier. Skogsområdet i seg selv er lite og enhver inngripen i naturområdet vil ha store konsekvenser, både for friluftsliv og dyreliv. Planlagt ny E18 virker uansett negativt, og dette taler for å la resten av området få "hvile".	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil det være konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdeliv, og dyreliv vil utredes som del av konsekvensutredning for temaet naturmangfold.

Tone Stenberg (02.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Holstadmarka er en verdifull skog med rikt dyreliv. Stenberg går daglige turer der hele året. De foreslåtte tiltakene vil berøre turmuligheter og	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet

dyreliv. I tillegg blir dyrket mark berørt. Tunnel under bakken burde være eneste alternativ.	videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil det være konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdeliv, og dyreliv vil utredes som del av konsekvensutredning for temaet naturmangfold.
---	--

Kenneth Pram (03.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Når ny innføring for Østre linje åpnes bør eksisterende trasé mellom Kråkstad og Ski bygges om til sykkelvei med fortau for gående, samt at eksisterende jernbanebru over Åsveien i Ski beholdes for ny gang- og sykkelvei.	Tiltaket vil frigjøre arealer i tilknytning til eksisterende Østre linje når ny innføring av jernbanelinjen er ferdig, men dette er ikke del av den foreliggende plansaken. Ny arealbruk langs eksisterende Østre linje avklares i en oppfølgende plansak.

Kenneth M. Lundkvist (23.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Ev. inngrep i turterrenget tilknyttet Ski sentrum må vurderes opp mot at Ski fortettes med blokker og annen utbygging, og har økende behov for tilgjengelige friluftsområder.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil rekreasjon utredes som del av konsekvensutredning for temaet friluftsliv / by- og bygdeliv.

Edvard Thirud (25.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
<i>Innspill vedr. fyllmasse / ev. nydyrking:</i> Det kan være aktuelt å tilbakeføre dyrket mark som fjernes med ny jernbane. Thirud mener det er gode muligheter for nydyrking ved å bygge en kulvert ved innløpet til tunnelen på området tilhørende Østensjø gård. Med noe fyllmasse vil dette gjøre det mulig å forstøtte og forbedre et eksisterende jorde. Dette er også drøftet med en entreprenør, som vurderte at dette kan bli et stort og velfungerende jorde.	Bane NOR mener at innspillet om fyllmasse og eventuell nydyrking er interessant. Tas foreløpig til orientering i videre planarbeid.
<i>Innspill vedr. deponi i planlagt trasé:</i> Thirud informerer om at Veidekke har skrevet intensjonsavtale om å lage deponi i området det er planlagt trase. Det har vært avtalt møter med Ås kommune, og selve avtalen er nær signering.	Innspillet tas til orientering.
<i>Innspill vedr. dyreliv:</i> - Tiltakene vil berøre det eneste vilttrekket i området. Konsekvensene for dyreflokkene i området må utredes. Det er ikke andre muligheter for dyrene å forflytte seg i området.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for alternativer som foreslås utredet, utredningsprogram m.m. Bl.a. vil konsekvenser for vilt utredes som del av konsekvensutredning for naturmangfold.

- Bru og jernbaneanlegg i dagen vil medføre støy og påvirke dyr, som trolig ikke har mange alternative habitat. - Thirud kan ikke se andre løsninger enn å legge jernbanelinjen under bakken, og enten ha togparkering ett annet sted, eller ha det i helt lukket fjellhall. Delvis overbygget fjellhall vil ikke løse problemet.	
<i>Innspill vedr. Østensjøvannet:</i> Østensjøvannet i Ås er fredet som naturreservat, og all ferdsel på vannet er forbudt. Det stilles spørsmål til hva høy bru i innflyvningstraseen til vannet vil bety for fuglene som bruker dette som rasteplass under trekk. Støy fra toglinje og fra anlegg for togparkering må utredes. I silingsrapporten fra Bane NOR til Ås kommune er ikke Østensjøvannet nevnt. Banen må gå lavest mulig og i tunnel så mye som mulig for å skjerme naturverdier i Østensjøvannet.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for alternativer som foreslås utredet, utredningsprogram m.m. I utredningsprogrammet for naturmangfold vil bl.a. Østensjøvannet være et viktig område å ta hensyn til.

Arnt Nygård (26.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Skogen på Kjølstadhøgda er lett tilgjengelig fra alle kanter, og uten bruk av bil for veldig mange. Det er et rikt dyre- og fugleliv. Området blir benyttet av svært mange til turgåing, trening og rekreasjon hele året. Vinterstid blir det kjørt skiløyper med snøscooter på jordene og i skogen. I tillegg må produktive jordbruksarealer beholdes til matproduksjon.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil dyre- og fugleliv omfattes av konsekvensutredning for naturmangfold, rekreasjon av konsekvensutredning for friluftsliv / by- og bygdeliv, og jordbruk av konsekvensutredning for naturressurser.

Bjørn Nygård (26.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Skogen på Kjølstadhøgda er lett tilgjengelig fra alle kanter, og uten bruk av bil for veldig mange. Det er et rikt dyre- og fugleliv. Området blir benyttet av svært mange til turgåing, trening og rekreasjon hele året. Vinterstid blir det kjørt skiløyper med snøscooter på jordene og i skogen. I tillegg må produktive jordbruksarealer beholdes til matproduksjon.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil dyre- og fugleliv omfattes av konsekvensutredning for naturmangfold, rekreasjon av konsekvensutredning for friluftsliv / by- og bygdeliv, og jordbruk av konsekvensutredning for naturressurser.

Inger Synnøve Nygård (26.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Skogen på Kjølstadhøgda er lett tilgjengelig fra alle kanter, og uten bruk av bil for veldig mange. Det er et rikt dyre- og fugleliv. Området blir benyttet av svært mange til turgåing, trening og rekreasjon hele	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet

året. Vinterstid blir det kjørt skiløyper med snøscooter på jordene og i skogen. I tillegg må produktive jordbruksarealer beholdes til matproduksjon.	videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil dyre- og fugleliv omfattes av konsekvensutredning for naturmangfold, rekreasjon av konsekvensutredning for friluftsliv / by- og bygdeliv, og jordbruk av konsekvensutredning for naturressurser.
---	--

Karoline Steensgaard (26.05.2019)	Forslagsstillers kommentar
Skogen på Kjølstadhøgda er lett tilgjengelig fra alle kanter, og uten bruk av bil for veldig mange. Det er et rikt dyre- og fugleliv. Området blir benyttet av svært mange til turgåing, trening og rekreasjon hele året. Vinterstid blir det kjørt skiløyper med snøscooter på jordene og i skogen. I tillegg må produktive jordbruksarealer beholdes til matproduksjon.	Tas foreløpig til orientering. Høring av planprogram (planlagt høst 2019) vil redegjøre for vurderte løsninger, begrunnelse for hvilke alternativer som foreslås utredet videre, og forslag til utredningsprogram. Bl.a. vil dyre- og fugleliv omfattes av konsekvensutredning for naturmangfold, rekreasjon av konsekvensutredning for friluftsliv / by- og bygdeliv, og jordbruk av konsekvensutredning for naturressurser.

MIP-00-A-04146

Utgitt September 2019

Revisjon 01A

Utgitt av Bane NOR SF

Foto Bane NOR/Asplan Viak

Postadresse Bane NOR SF, Postboks 4350, N-2308 Hamar

Epost postmottak@banenor.no

05280

Sentralbord/vakttelefon